

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 grudnia 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku z dnia 12 grudnia 2016 r. odmówił wnioskodawczyni Z. K. (1) prawa do przyznania rekompensaty w związku z pracą w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że odmawia ustalenia wysokości rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach, ponieważ ubezpieczona znajduje się w kręgu ubezpieczonych urodzonych przed dniem 1 stycznia 1949 r., ponadto decyzją z dnia 29 stycznia 2002 r. ubezpieczonej zostało ustalone prawo do emerytury w wieku obniżonym (55 lat) na podstawie art. 32 ustawy emerytalnej w związku z udokumentowaniem 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

/decyzja – k. 219 – 220 plik I akt ZUS/

Ubezpieczona Z. K. (2) uznała w/w decyzję za krzywdzącą i w dniu 13 stycznia 2017 r. złożyła odwołanie.

/odwołanie – k. 5 akt ZUS/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania od powyższej decyzji. W uzasadnieniu przywołał argumentację podniesioną w zaskarżonej decyzji.

/odpowieź na odwołanie – k. 4/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Z. K. (1) urodziła się w dniu (...)

/bezsporne/

Decyzją z dnia 29 stycznia 2002 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ł. przyznał ubezpieczonej Z. K. (1) na podstawie art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych emeryturę (w związku z udokumentowaniem 15 lat pracy w szczególnych warunkach) od 29 stycznia 2002 r. tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego.

/decyzja – k. 85 – 86 plik I akt ZUS/

Następnie decyzją z dnia 25 sierpnia 2010 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie art. 27 i 53 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przyznał ubezpieczonej emeryturę od 1 sierpnia 2010 r. tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

/decyzja – k. 21 plik II akt ZUS/

W dniu 12 grudnia 2016 r. ubezpieczona złożyła wniosek o rekompensatę z uwagi na pracę w szczególnych warunkach.

/wniosek – k. 217 – 218 plik I akt ZUS/

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie rozważań należy wskazać, że stan faktyczny w niniejszej sprawie był niesporny pomiędzy stronami.

W art. 1 ust. 1 ustawa z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2017 r., poz. 664) określa warunki nabywania prawa do emerytur i rekompensat przez niektórych pracowników wykonujących pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, zwanych „emeryturami pomostowymi”, o których mowa w art. 24 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1383 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 2 ust. 5 w/w ustawy o emeryturach pomostowych, rekompensata jest to odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które nie nabyły prawa do emerytury pomostowej.

W myśl art. 21 ust. 1 w/w ustawy, rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat.

Ust. 2 art. 21 stanowi, że rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Art. 23 ust. 1 w/w ustawy stanowi, że ustalenie rekompensaty następuje na wniosek ubezpieczonego o emeryturę.

Rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego, o których mowa w przepisach art. 173 i art. 174 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (art. 23 ust. 2 w/w ustawy). Jako dodatek do kapitału początkowego, razem z kapitałem początkowym podlega waloryzacji.

A zatem należy wskazać, prawo do rekompensaty, zgodnie z w/w ustawą, mają osoby urodzone po 31 grudnia 1948 r., które przed 1 stycznia 2009 r. wykonywały przez co najmniej 15 lat prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 32 i 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2 – 3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1.

Według treści § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.) za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudniania” uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia. Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn;
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z art. 27 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym przed 1 stycznia 1949 r. przysługuje emerytura, jeżeli spełnili łącznie następujące warunki: osiągnęli wiek emerytalny wynoszący co najmniej 60 lat (dla kobiet), oraz mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat (dla kobiet).

Należy wskazać, że art. 2 pkt 5 i art. 21 ust. 1 w/w ustawy o emeryturach pomostowych formułują dwie zasadnicze przesłanki nabycia prawa do rekompensaty: 1) nienabycie prawa do emerytury pomostowej, 2) osiągnięcie okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z FUS

wynoszącego co najmniej 15 lat. Przesłanka negatywna została zawarta w art. 21 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Jest nią nabycie prawa do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Treść art. 21 ust. 2 w/w ustawy może budzić wątpliwości i jego interpretacji należy dokonywać przy uwzględnieniu uregulowania zawartego w art. 2 ust. 5 ustawy zgodnie, z którym użyte w ustawie określenie rekompensata oznacza odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które nie nabędą prawa do emerytury pomostowej. Rekompensata jest zatem odszkodowaniem za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które rozpoczęły pracę przed 1 stycznia 1999 r. i nie nabędą prawa do emerytury pomostowej w zamian za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze (analogiczne stanowisko zajął Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 25 listopada 2010 r. (K 27/09, OTK-A 2010, Nr 9, poz. 109). Skoro jak wynika z powyższego celem rekompensaty jest łagodzenie skutków utraty możliwości przejścia na emeryturę przed osiągnięciem wieku emerytalnego przez pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, to przesłanka negatywna, o której mowa w art. 21 ust. 2 ustawy, na co wskazuje wykładnia funkcjonalna tego przepisu, zachodzi w przypadku pobierania emerytury przyznanej w obniżonym wieku emerytalnym np. na podstawie art. 46 w zw. z art. 32 lub 39 czy też art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 14 grudnia 2015 r., lex nr 1979477).

Przechodząc na grunt niniejszej sprawy należy wskazać, że ubezpieczona nie spełnia warunków do uzyskania rekompensaty, gdyż prawo do rekompensaty mają osoby urodzone po 31 grudnia 1948 r., a ubezpieczona znajduje się w kręgu ubezpieczonych urodzonych przed dniem 1 stycznia 1949 r. – urodziła się (...)

A ponadto od 29 stycznia 2002 r. pobiera emeryturę na podstawie art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z udokumentowaniem 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Co w ocenie Sądu Okręgowego przy uwzględnieniu wykładni funkcjonalnej w/w przepisu art. 21 ust. 2 ustawy o emeryturach pomostowych oznacza, że ubezpieczona nie ma prawa do rekompensaty, gdyż uzyskała emeryturę na podstawie w/w art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Biorąc pod uwagę powyższe w ocenie Sądu Okręgowego w Łodzi decyzja organu rentowego jest prawidłowa i odwołanie ubezpieczonej jest niezasadne.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy.

K.K.-W.